

পাতনি

অতি প্ৰাচীন কালৰেপৰাই অসমখন বিভিন্ন জাতি জনজাতিৰ মিলনৰ ভূস্বৰ্গ হৈ আহিছে। প্ৰজাতিগতভাৱে অসমখনত অষ্ট্ৰিক, দ্ৰাৱিড়, মংগোলীয় আৰু আৰ্য্য প্ৰজাতিৰ লোকে বাস কৰি আহিছে। আনহাতে ভাষাগত ভাৱে ৰাজ্যখনত অষ্ট্ৰিক, তিব্বতবৰ্মী আৰু আৰ্য্য ভাষাৰ প্ৰচলন থকা দেখা যায়। মনকৰিবলগীয়া যে অসমত প্ৰজাতিগতভাৱে মংগোলীয় গোষ্ঠীৰ লোকৰ সংখ্যা অধিক আৰু ভাষাগতভাৱে তিব্বত-বৰ্মী ভাষাৰ প্ৰচলন অধিক। এই জনগোষ্ঠীসমূহৰে অন্তৰ্গত কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ লোকৰ কিছু সংখ্যকে হিন্দু ধৰ্ম অথবা মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ দ্বাৰা প্ৰৱৰ্তিত একশৰণ বৈষ্ণৱ ধৰ্মত শৰণ লৈ পৰৱৰ্তী কালত শৰণীয়া-কছাৰী নামেৰে জনজাত হৈ পৰিল। ধৰ্মত শৰণ লোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোকে স্বকীয় ধৰ্ম এৰি হিন্দু ধৰ্ম আৰু নিজস্ব ভাষা পৰিহাৰ কৰি অসমীয়া ভাষা গ্ৰহণ কৰিলে।

“কিছুমান বড়ো- কছাৰীয়ে আৰ্য্যগোষ্ঠীৰ কোনো গোস্বামীক গুৰু মানি

তেওঁৰ পৰা মন্ত্ৰ দীক্ষিত হৈ ভগৱানৰ পৰা শৰণীয়া বুলি জনজাত হয়।”^১

শৰণীয়া-কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ লোক সমগ্ৰ অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত সিঁচৰতি হৈ আছে যদিও বৃহৎ সংখ্যক লোক নামনি অসমৰ বাক্সা, নলবাৰী, কামৰূপ গ্ৰাম্য, কামৰূপ মহানগৰ, ওদালগুৰি, দৰং, বৰপেটা, শোণিতপুৰ, বঙাইগাঁও আদি ঠাইত বাস কৰে। শৰণীয়া-কছাৰী লোকসকলে কালক্ৰমত অসমীয়া সংস্কৃতি তথা ভাষাক গ্ৰহণ কৰিলেও তেওঁলোকৰ স্বকীয়তা আনৰ আগত দাঙি ধৰাৰ উদ্দেশ্যে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগত ‘শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ ভাষা আৰু সংস্কৃতি : এটি অধ্যয়ন’ শীৰ্ষক বিষয়ত গৱেষণাৰ বাবে ২০১৪ চনত পিএইচ. ডি. ডিগ্ৰীৰ বাবে প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ৰ কাম আৰম্ভ কৰা হয়। আমাৰ এই গৱেষণা কাৰ্যত সকলো প্ৰকাৰৰ সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াই আমাক উপকৃত কৰে দুধনৈ কলেজৰ অধ্যক্ষ তথা মোৰ তত্ত্বাবধায়ক মাননীয় শ্ৰীযুত ললিত চন্দ্ৰ ৰাভা ছাৰে। তেখেতৰ সহায়, সহযোগিতা, অনুপ্ৰেৰণা তথা পৰামৰ্শ অনুসৰি গৱেষণা গ্ৰন্থখনিক প্ৰধানত ৬ টা অধ্যায়ত ভাগ কৰি আলোচনা কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। অৱতৰণিকাত গৱেষণা ক্ষেত্ৰৰ পৰিসীমা, অধিবাসী তথা গৱেষণা কৰ্মৰ লক্ষ্য, উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে থুলমূল আভাস দিবলৈ বিচৰা হৈছে। প্ৰথম অধ্যায়ত শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ চমু পৰিচয়, দ্বিতীয় অধ্যায়ত শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ কথিত অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনিতত্ত্ব আৰু বাক্যতত্ত্ব, তৃতীয় অধ্যায়ত

১। নাৰ্জী ভৱেন

: বড়ো কছাৰীৰ সমাজ আৰু সংস্কৃতি, পৃ. ১৮

শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ কথিত অসমীয়া ভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু শব্দভাণ্ডাৰ, চতুৰ্থ অধ্যায়ত শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ ভৌতিক সংস্কৃতি, পঞ্চম অধ্যায়ত লোক-সাহিত্য, ষষ্ঠ অধ্যায়ত শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ সামাজিক লোকাচাৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা হৈছে। উপসংহাৰেৰে গ্ৰন্থখনিৰ সামৰণি মৰা হৈছে।

শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ ভাষা আৰু সংস্কৃতি সম্পৰ্কে গৱেষণাধৰ্মী কোনো গ্ৰন্থ এতিয়ালৈকে ৰচিত হোৱা নাই যদিও এই বিষয়ত বহুতো গ্ৰন্থ, প্ৰবন্ধ কেইবাজনো বিজ্ঞ ব্যক্তিয়ে লিখি উলিয়াইছে। আমাৰ সীমিত জ্ঞানেৰে শৰণীয়া কছাৰীসকলৰ বিভিন্ন সামাজিক, সাংস্কৃতিক লোকাচাৰসমূহ দাঙি ধৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰাৰ লগতে তেওঁলোকে কোৱা কথিত অসমীয়া ভাষাটোৰ ওপৰতো বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন আগবঢ়োৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন ব্যক্তি তথা বিভিন্ন গ্ৰন্থ-আলোচনী আদিৰ পৰাও সমল সংগ্ৰহ কৰা হৈছে।

সময়ৰ সীমাবদ্ধতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰি গৱেষণা গ্ৰন্থখন থাউকতে সামৰিব লগা হৈছে। তদুপৰি নিজৰ সীমিত জ্ঞানৰ বাবেও বিশাল পৰিধিৰ বহুতো বিষয়বস্তু আলোচনাৰ আঙুতালৈ আনিব পৰা নগ'ল। তাৰ বাবে মই ক্ষমা প্ৰাৰ্থী। তথাপিও আমাৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰয়াসে যদি যৎকিঞ্চিৎ হ'লেও জনজাতীয় জনগোষ্ঠীটোৰ উপকাৰ সাধন কৰে, তেন্তে ধন্য হ'ম। আমাৰ অজানিতে হ'ব পৰা যিকোনো ভুল-ত্রুটি সদাশয় ব্যক্তিয়ে আঙুলিয়াই দিলে আমি কৃতার্থ হ'ম।

শিখা দাস

শ্ৰী শিখা দাস